

Galaten 2 (vers voor vers).

Gal 2:1-10.

1,2a. Daarna – pas 14 jaar later – heeft hij, samen met Barnabas en Titus, zijn evangelie bewust voorgelegd aan de broeders in Jeruzalem. God had hem dat op een of andere manier opgedragen.

Paulus ging niet naar Jeruzalem, omdat hij onzeker was geworden over zijn boodschap. Nee, God wilde dat. Waarom? Omdat wettische Joodse christenen overal begonnen te beweren dat het doen van wetswerken ook noodzakelijk was om kind van God te worden. Dat is onjuist en dat moest Paulus overal helder maken – zeker ook in de moedergemeente Jeruzalem.

2bc. De vraag was: wat de leiders in Jeruzalem van Paulus' evangelie zouden vinden. Zagen zij die Joodse elementen als noodzakelijk voor christenen? Wilden zij dat iedereen Joods werd? Dit zou het evangelie, dat een mens (Jood en niet-Jood) door geloof (= door vertrouwen op God en Zijn hulp) rechtvaardig (anders) wordt, afbreken.

Via geloof bewerkt Jezus wedergeboorte. Zo ontstaat de gemeente van Christus. Zou dat werk nu vanuit Jeruzalem afgebroken worden? Er stond veel op het spel. Als de leiders in Jeruzalem anders dachten dan Paulus, dan zou dat verdeeldheid onder de christenen veroorzaken.

3-5. Maar wat bleek toen in Jeruzalem? Geen enkel wetwerk werd verplicht gesteld. Ook Titus, die onbesneden was, werd niet verplicht zich te laten besnijden, hoewel er mensen waren die dat wel wilden. Het vertrouwen op Christus en op zijn hulp is voldoende. Dan ben je vrij van de wet! Die vrijheid werd gehandhaafd. Die waarheid bleef staan!

6-10. Die waarheid werd dus bevestigd en de leiders in Jeruzalem gaven – na alles gehoord te hebben – hun volledige vertrouwen aan Paulus. Zij gaven elkaar de broederhand. Paulus zou voortgaan met zijn apostelwerk, net als Petrus met het zijne. Alleen het meeleven met en steunen van de armen (in Palestina) werd genoemd als christenplicht.

2:11-14.

11. Later toen Petrus – en zelfs Barnabas en andere Joden – hiervan toch afweken, heeft Paulus zich voor iedereen merkbaar tegen hen gekeerd. Ook toen handhaafde hij zijn boodschap.

Waarom vertelt Paulus dit? Hadden de dwaalleraars (half) gehoord, dat Petrus c.s. in Antiochië weleens apart van de heiden-christenen was gaan eten? Wilden zij zo - met een (onjuist) beroep op Petrus - de Joodse wetswerken promoten in Galatië? Vertelt Paulus daarom hier zo uitgebreid, dat hij zich toen tégen Petrus keerde en hem corrigeerde?

12,13. Toen er geloofsbroeders uit de kring van Jakobus (uit Jeruzalem) op bezoek kwamen lieten Petrus en andere Joden zich door angst beheersen en gingen weer als Joden apart eten. Petrus – als belangrijke leider – wekte daarmee de indruk dat Joodse wetswerken toch belangrijk waren en dat degenen die niet die werken deden tweederangs-christenen waren. Petrus c.s. wisten wel beter, maar *huichelden* (2x in vs 13) *uit angst* voor de besnedenen.

Het was een 'schijnvertoning/toneelspel' om te voorkomen dat de bezoekers na terugkeer in Jeruzalem daar door de Joden beschuldigd en vervolgd zouden worden vanwege het niet naleven van de (spijs)wet. Ook in 6:12 zegt Paulus dat het de promotors van wetswerken er om gaat vervolging (door de Joden) te voorkomen. Zij zijn daardoor dienaars van het Joodse geloof en niet van Jezus.

14. De (meekomende) suggestie, dat er verschil zou zijn tussen gelovigen van Joodse en niet-Joodse afkomst gaat dwars tegen het evangelie van Christus in. Paulus verbaasde zich en corrigeerde Petrus. Want Petrus 'verkondigde' of suggereerde met zijn gedrag dat de heiden-christenen zich als Joden moesten gaan gedragen, ook al zéi Petrus dat natuurlijk niet, want Petrus wist zelf ook heel goed dat dat niet nodig is (cf. Handelingen 10,11) en at eerst ook gewoon met de heidenen aan één tafel (vs 12). Wilde Petrus (uit liefde) zijn Jeruzalemse broeders tegemoet komen en zo voor hen (en zichzelf) vervolging in Jeruzalem van de kant van de Joden voorkomen? Ging hij goedwillend de fout in? Hoe dan ook – hij verduisterde toen door zijn gedrag het evangelie! En Paulus corrigeerde hem. Eenzelfde verduistering dreigt nu in Galatië.

2:15-21.

(Sprak Paulus deze woorden toen tegen Petrus of zegt hij ze nu tegen de Galaten? Beide is mogelijk).

15,16. Ook wij, Joden, zijn christen geworden, omdat we hebben ontdekt dat je niet echt rechtvaardig wordt (voor God) door te doen wat de wet verplicht. Je wordt pas een echt ander (ook innerlijk rechtvaardig) mens door te geloven. Dat leerden we van Jezus. Geloof (= vertrouwen op God en zijn hulp) maakte Hem en ook ons anders/rechtvaardigen. Daarom zijn ook wij, Joden (!), gaan geloven in/als Christus. Door geloof komt er wedergeboorte en worden we door God gerechtvaardigd.

In 2:16 staat in het Grieks 2x 'rechtvaardig worden *door/uit het geloof van Jezus*' naast het '*tot geloof in Jezus komen*' (zichtbaar in de SV).

Door zijn geloof (in alles luisteren naar God en Hem vertrouwen) was Jezus in alles een rechtvaardige. Dat geloof was tegelijk zijn boodschap. Door in Hem te geloven, gaan volgelingen van Jezus ook zó geloven en ontvangen zij ook zijn Geest die hen helpt rechtvaardig te zijn en zo te leven.

NB: 'Rechtvaardig' word je (ook in Gods ogen) dus niet 'virtueel' of formeel (doordat het werk van Jezus jou toegerekend wordt), maar wezenlijk en verifieerbaar in denken en doen.¹

Paulus onderstreept nogmaals: niemand wordt door God beoordeeld als door en door rechtvaardig omdat hij uiterlijke wetsplichten/werken gedaan heeft (zoals Joden beweren).

Ook in de geschiedenis van het OT blijkt steeds weer dat het God niet ging om wetswerken (besnijdenis, offers, enz), maar om geloof.

17. Door in Jezus en zijn evangelie te geloven, erkennen we dat ook wij niet rechtvaardig worden door onze wetswerken. Jezus leerde ons, dat we als Joden (!) zondiger zijn dan we dachten. Natuurlijk betekent dat niet, dat Jezus dus de zonde promoot of dient.

Hij bevrijdt ons juist uit de macht van de zonde. Die macht van de zonde was er al, maar wij, Joden, kenden die macht amper. Wij dachten echt dat onze wetswerken ons voor God en zijn rijk geschikt maakten, maar dat is echt oppervlakkig gedacht. De zonde zit veel dieper; in ons hart.

18. Juist als ik weer op wetswerken (vervullen van uiterlijke plichten) ga vertrouwen, bewijs ik dat ik een (oppervlakkig denkende) zondaar ben.

Dat het voldoen aan wetten ons geschikt maakt voor Gods Koninkrijk, is de gangbare Joodse misvatting. Daardoor kijken ze naar de torah zoals heidenen kijken naar hun godsdienstige wetten. Ze zien niet in, dat het God (ook in zijn wetten) gaat om een totaal leven in geloof: in alles toegewijd aan God en liefdevol zijn. Kenmerk van de Joodse (misvormde) religie is de pietluttige oppervlakkige uiterlijkheid!

19. Paulus zegt hier in een oneliner waar het om gaat. Als we enkele woorden tussen haakjes toevoegen is het helder. *Door de wet* (= de Joodse religie) *ben ik* (met/net als Jezus gekruisigd en) *voor de wet* (= de Joodse religie) *gestorven* (dood) *om voor God te leven* (door geloof in/van Jezus).

Anders gezegd: ik (Paulus) hoor door het geloof bij Jezus als de Gekruisigde. Door geloof ben ik één met Hem – Hij is mijn levende Koning; ik ben zijn dienaar. Daarom geldt ook voor mij, wat voor Hem geldt: dat ik buiten de wet (= de Joodse religie) sta. Mijn Koning is door de wet (Joodse religie) vervloekt en buiten de wet gezet?! Ik ook! Daar hoor ik dus ook niet meer bij! Ook ik ben dood voor haar en ik leef – net als Jezus – voor God! Ik ben 'in Hem'.

20a. 'Met Christus (= 'net als Hij') *ben ik gekruisigd; ik leef niet meer, maar Christus leeft in mij*, waardoor ook ik van harte voor God leef en Hem liefheb boven mezelf.

Deze wedergeboorte is bereikt, niet via de wet, maar via het onderwijs en de kracht van Jezus (// Rom 8:3,4). Bij Jezus horen betekent dat ik bij Hem als de Gekruisigde hoor. Hij is zelfs in mij. We vormen een eenheid. Dat houdt in: a. dat ook voor mij geldt, dat ik (net als/met Jezus) door de Joden gekruisigd, vervloekt en gedood ben (buiten het Jodendom gezet); b. dat ook voor mij geldt, dat mijn vlees of eigen wil (net als/met Jezus) vrijwillig gekruisigd is en dat ik mezelf dus (met Hem; net als Hij) kruisig om te leven voor God met de liefde waar de wet altijd al heen wilde wijzen. Daarom heeft de wet mij niets meer te vertellen of te gebieden (ik ben ik dood voor haar; 19). Door Christus in mij ben ik niet meer 'onder de wet'; niet meer onder die tuchtmeester of pedagoog. Ik hoef niet meer onderwezen te worden

---

¹ In 'Jezus in ons' hoofdstuk 12 wordt besproken wat 'rechtvaardigen', 'gerechtvaardigd worden' in normaal Grieks (en ook bij Paulus) betekenen. Inhoudelijk schenkt God dan wedergeboorte. Ook wordt daar besproken wat 'geloven' en 'door geloof' hierbij betekenen.

door de wet. Dát onderwijs ben ik immers 'gepasseerd', voorbij. Het doel van de wet – wedergeboorte – wat nooit bereikt kon worden door de wet alleen – is door mij bereikt dankzij Christus: Hij leert ons geloven en leven voor God met de hemelse liefde. Zijn Geest is in ons. We zijn door Hem wedergeboren.

20b. Zoals Christus *uit liefde voor ons* op aarde kwam en *zijn eigen menselijke wil/vlees* waar nodig voor God verloochende (geestelijk kruisigde), zo doe ik dat nu ook met zijn hulp. Zoals Hij trouw bleef aan God, zo doe ik dat in dit leven nu ook. Zo ben ik één met Christus. Hij is de Levende, die na zijn dood en opstanding met zijn Geest weer op aarde kwam (Pinksteren) en nu in mij leeft. Dat is nu in dit leven mijn realiteit! *Ik leef nu door geloof in Christus, die mij liefgehad heeft en Zich voor mij overgegeven heeft* (met Kerst, op Golgotha en met Pinksteren en nu) om mijn Koning te zijn. Zó bevrijdt Hij mij van mijn zonden.

In 20b staat weer het woordje 'voor' en hier geldt hetzelfde wat we zeiden bij 1:4.

21. Paulus zegt nogmaals, dat rechtvaardigheid niet voortkomt uit (uiterlijke) wetswerken maar uit Gods genade. Gods gave aan en in ons (Jezus!) maakt ons werkelijk anders: vrij van de zonde en zo ook van de wet. Het geloof is de weg tot deze genade die leidt tot gerechtigheid. De wet wijst daar wel heen, maar kan (zonder geloof) die rechtvaardigheid niet geven – anders had Jezus niet hoeven komen en sterven (om als onze Koning ons dat geloof weer te leren en in ons die wedergeboorte te realiseren).

'weer te leren' schrijf ik hier, omdat het geloof ook in het OT altijd al de weg was tot eenheid met God.

Ook onder de wet was wedergeboorte te ontvangen via geloof. Maar dat was vaak en zeker in de tijd van Jezus vrijwel onbekend geworden. Jezus kwam om die weg weer bekend te maken en te openen.